

OPINIA RZECZNIKA GENERALNEGO

CHRISTINE STIX-HACKL

przedstawiona w dniu 26 stycznia 2006 r.¹

I — Wprowadzenie

1. W niniejszej skardze o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego Komisja wnosi o stwierdzenie, że ze względu na zwłokę w płatności środków własnych w przypadku uzyskania od dłużnika płatności ratalnej Królestwo Belgii uchybiło zobowiązaniom, które na nim ciążyą na mocy art. 6, 10 i 11 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1150/2000 z dnia 22 maja 2000 r.² wykonującego decyzję 94/728/WE, Euratom w sprawie systemu środków własnych Wspólnot³ (zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie systemu środków własnych”), które z dniem 31 maja 2000 r. uchyliło i zastąpiło rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1552/89 z dnia 29 maja 1989 r. wykonujące decyzję 88/376/EWG, Euratom w sprawie systemu środków własnych Wspólnot⁴, które regulowało te same kwestie.

2. Przedmiotem niniejszego postępowania jest w istocie kwestia, czy zgodnie z rozporządzeniem w sprawie systemu środków własnych częściowe spłaty długu celnego w przywozie, w odniesieniu do którego uzgodniono płatność ratalną, należy przepisać z tak zwanego rachunku B na rachunek A, oraz kiedy te częściowe spłaty należy udostępnić Komisji.

II — Ramy prawne

A — Uregulowania wspólnotowe: rozporządzenie w sprawie systemu środków własnych

3. W swojej skardze Komisja powołała się na rozporządzenie nr 1150/2000, które z dniem 31 maja 2000 r. uchyliło i zastąpiło rozporządzenie Rady nr 1552/89 mające zastosowanie w okresie właściwym dla okoliczności faktycznych niniejszej sprawy. Ze względu na to, że treść przepisów dotyczących zapisania na rachunku, wpisu na rachunek Komisji i odsetek za zwłokę (art. 6, 10 i 11) w różnych wersjach rozporządzenia zasadniczo nie uległa zmianie i w związku z tym nie powstały problemy dotyczące prawa do obrony przysługującego pozwanemu pań-

1 — Język oryginału: niemiecki.

2 — Dz.U. L 130, str. 1.

3 — Decyzja Rady z dnia 31 października 1994 r. (Dz.U. L 293, str. 9).

4 — Dz.U. L 155, str. 1.

stwu członkowskiemu, a z drugiej strony, zgodnie z orzecznictwem Trybunału, wystąpienie uchybienia powinno być oceniane przy uwzględnieniu prawodawstwa wspólnotowego obowiązującego w chwili upływu terminu nałożonego przez Komisję na dane państwo członkowskie⁵, Komisja może w niniejszej sprawie wnosić o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom ciążącym na mocy rozporządzenia w sprawie systemu środków własnych, opierając się na przepisach w brzmieniu nadanym rozporządzeniem nr 1150/2000⁶.

4. Należy jednak uzupełnić, że rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 1355/96 z dnia 8 lipca 1996 r.⁷ już z dniem 14 lipca 1996 r. zmieniło różne przepisy rozporządzenia nr 1552/89, w szczególności art. 2 dotyczący zobowiązania do ustalenia należności⁸. Z tego względu w odniesieniu do należności celnych, które w niniejszej sprawie powstały w latach 1990–1992 i zostały ustalone w marcu 1993 r., za podstawę oceny postępowania władz belgijskich co do zasady należałoby przyjąć rozporządzenie nr 1552/89 w jego pierwotnym brzmieniu

— zgodnie z zasadą, że na ogół przepisy proceduralne mają zastosowanie do wszystkich postępowań zawisłych w momencie ich wejścia w życie⁹ — w każdym razie do dnia 14 lipca 1996 r., daty wejścia w życie przepisu zmienionego rozporządzeniem nr 1355/96.

5. Jednakże ze względu na to, że — jak podnosi rząd belgijski — zobowiązania ciążące na mocy rozporządzenia w sprawie systemu środków własnych w zakresie mającym znaczenie dla niniejszej sprawy nie uległy istotnej zmianie także na mocy rozporządzenia nr 1355/96, zgodnie z żądaniem skargi poniższe rozważania będą się odnosić do rozporządzenia w sprawie systemu środków własnych w brzmieniu nadanym rozporządzeniem nr 1150/2000, którego przepisy mające znaczenie w sprawie przytoczone są poniżej.

6. Artykuł 6 ust. 1 i ust. 3 lit. a) oraz b) rozporządzenia w sprawie systemu środków własnych, który dotyczy księgowania środków własnych, brzmi:

„1. Rachunki dotyczące środków własnych prowadzone jest przez Skarb każdego pań-

5 — Zobacz m.in. wyroki z dnia 10 września 1996 r. w sprawie C-61/94 Komisja przeciwko Niemcom, Rec. str. I-3989, pkt 42, oraz z dnia 9 listopada 1999 r. w sprawie C-365/97 Komisja przeciwko Włochom, Rec. str. I-7773, pkt 32.

6 — Zobacz wyrok z dnia 12 czerwca 2003 r. w sprawie C-363/00 Komisja przeciwko Włochom, Rec. str. I-5767, pkt 21–24.

7 — Rozporządzenie zmieniające rozporządzenie (EWG, Euratom) nr 1552/89 wykonujące decyzję 88/376/EWG, Euratom w sprawie systemu środków własnych Wspólnot (Dz.U. L 175, str. 3).

8 — Zobacz moją opinię z dnia 26 stycznia 2006 r. w sprawie C-377/03, Zb.Orz. str. I-9733, pkt 4 i 5.

9 — Zobacz przykładowo wyrok z dnia 1 lipca 2004 r. w sprawach C-361/02 i C-362/02 Tsapalos i Diamantakis, Zb.Orz. str. I-6105, pkt 19 wraz z przywołanym tam orzecznictwem.

stwa członkowskiego lub organ wyznaczony przez każde państwo członkowskie i z podziałem na rodzaj środków.

7. Artykuł 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie systemu środków własnych stanowi w odniesieniu do terminu udostępnienia środków własnych, co następuje:

[...]

3. a) Z zastrzeżeniem lit. b) niniejszego ustępu, tytuły dochodów budżetowych ustalone zgodnie z art. 2 są wpisywane w rachunkach najpóźniej pierwszego dnia roboczego po 19. dniu drugiego miesiąca następującego po miesiącu, w którym tytuł dochodów budżetowych został ustalony.

„1. Po potrąceniu 10% tytułem kosztów poboru zgodnie z art. 2 ust. 3 decyzji 94/728/WE, Euratom wpis środków własnych, określonych w art. 2 ust. 1 lit. a) i b) tej decyzji, dokonywany jest najpóźniej w pierwszym dniu roboczym po 19 dniu drugiego miesiąca następującego po miesiącu, w którym tytuł dochodów budżetowych został ustalony zgodnie z art. 2 niniejszego rozporządzenia.

Jednakże w odniesieniu do tytułów dochodów budżetowych wykazanych na odrębnych rachunkach na mocy art. 6 ust. 2 lit. b) wpis musi być dokonany najpóźniej w pierwszym dniu roboczym następującym po 19. dniu drugiego miesiąca następującego po miesiącu, w którym tytułów dochodów budżetowych zostały uzyskane”.

- b) Ustalone tytuły dochodów budżetowych nieuwzględnione w rachunkach określonych w lit. a) ze względu na to, że nie zostały jeszcze uzyskane ani nie przewidziano zabezpieczenia, wykazywane są na odrębnych rachunkach w terminie ustanowionym w lit. a). Państwa członkowskie mogą przyjąć tę procedurę, jeżeli ustalone tytuły dochodów budżetowych, w odniesieniu do których zabezpieczenie zostało przewidziane, są kwestionowane oraz mogą podlegać zmianie w wyniku rozstrzygnięcia sporu, który powstał”.

8. Artykuł 11 rozporządzenia w sprawie systemu środków własnych określa zobowiązanie do zapłaty odsetek za zwłokę:

„Każda zwłoka w dokonaniu wpisu na rachunku, określonym w art. 9 ust. 1 stanowi przyczynę zapłaty przez zainteresowane państwo członkowskie odsetek według stopy procentowej obowiązującej na rynku pienięż-

nym państwa członkowskiego w terminie wymagalności w odniesieniu do krótkoterminowych publicznych operacji finansujących, powiększonej o dwa punkty procentowe. Stopa ta rośnie o 0,25 punktu procentowego za każdy miesiąc zwłoki. Tak powiększona stopa stosowana jest do całego okresu zwłoki”.

B — W przedmiocie krajowych uregulowań dotyczących zawierania ugody z dłużnikiem oraz ratalnych płatności należności celnych

9. Z akt i informacji przedstawionych przez rząd belgijski i Komisję wynika, że zgodnie z art. 281 loi générale sur les douanes et accises (ustawy o cłach i podatku akcyzowym, zwanej dalej „LGDA”) ściganie naruszeń prawa celnego i naruszeń przepisów o podatku akcyzowym należy do organów celnych dysponujących w tym zakresie takimi samymi kompetencjami, jak prokuratura.

10. Artykuł 263 LGDA celem zakończenia ścigania karnego lub uniknięcia występowania na drogę sądową upoważnia organy celne, przy spełnieniu określonych warunków, do zawarcia ugody z osobą, która dopuściła się naruszenia przepisów celnych i przepisów o podatku akcyzowym, a której przedmiotem jest zapłata określonej sumy, na którą składa się kwota należna oraz grzywna.

11. W celu zapewnienia przestrzegania warunków ugody zawiera się ją w praktyce stosowanej przez organy belgijskie — tak w każdym razie w ugodzie zawartej w niniejszej sprawie — pod „warunkiem rozwiązującym” na wypadek sytuacji, w której sprawca naruszenia prawa celnego i przepisów o podatku akcyzowym nie wywiązuje się ze swoich zobowiązań płatniczych, nadal istnieje podstawa ścigania karnego, a w związku z tym organy celne mogą wniesić powództwo o zapłatę. Ugoda stanowiła, że wpłacone wcześniej kwoty długu zostają „zdeponowane” u organów administracji celnej i podatkowej na wypadek zaprzestania wywiązywania się przez dłużnika ze swoich zobowiązań płatniczych oraz na wypadek wniesienia przez właściwe władze przeciwko dłużnikowi powództwa o zapłatę.

12. Ugoda może uwzględniać sytuację dłużnika, na przykład poprzez uzgodnienie ułatwień płatniczych lub terminów płatności.

III — Okoliczności faktyczne i postępowanie

13. Komisja wszczęła niniejsze postępowanie przede wszystkim w oparciu o wyniki kontroli środków własnych przeprowadzonej w Belgii w listopadzie 1996 r., a która zgodnie z informacjami przedstawionymi przez Komisję ujawniła nieprawidłowości dotyczące księgowania oraz wpisu na rachunek Komisji środków własnych pochodzących z należności przywozowych celnych uzyskanych w formie należności wypłaconych stopniowo lub płatności ratalnych. Przy

tym chodzi tu o należności celne przywozowe, do których zapłaty importer (Tefron) zobowiązany był ze względu na import wyrobów włókienniczych (T-shirt) z Bangladeszu z nieprawidłowymi świadectwami pochodzenia.

14. Z przesłanego władzom belgijskim sprawozdania o przeprowadzeniu kontroli z dnia 29 września 1997 r. wynika, że po zgłoszeniu Komisji nadużycia finansowego w pierwszym półroczu 1993 r., w drugim kwartale 1993 r. należność celną (2 011 294 BEF) zapisano w urzędzie celnym Antwerpii na rachunku B.

15. W dniu 16 listopada 1993 r. w drodze ugody z dłużnikiem władze belgijskie zapewniły mu ułatwienia płatnicze, rozkładając płatności na miesięczne raty wynoszące 100 000 BEF. Ten sposób płatności dotyczył należności celnych opiewających na sumę 2 223 710 BEF obejmujących ww. należność celną w wysokości 2 011 294 BEF. Płatności ratalne, które następnie były regularnie spłacane przez dłużnika, zostały przerwane pod koniec sierpnia 1997 r., kiedy to spłacona była już kwota długu celnego wynosząca 1 818 710 BEF. Po wydaniu przez właściwy sąd wyroku nakazującego dłużnikowi zapłatę pozostałej części długu w ratach, od dnia 22 października 1998 r. kontynuowano dalej spłatę należności celnej w formie miesięcznych transz wynoszących 15 000 BEF. W dniu 22 stycznia 2001 r. zapłacona do sierpnia 1997 r. kwota należności celnej w łącznej wysokości 1 818 710 BEF została zapisana na rachunku A.

16. Pismem z dnia 12 maja 1999 r. Komisja przedstawiła władzom belgijskim swoje stanowisko, zgodnie z którym w przypadku płatności ratalnych wszystkie uzyskane kwoty z chwilą ich uzyskania powinny zostać wpisane na rachunek A i należy je udostępnić Komisji na warunkach przewidzianych w art. 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie systemu środków własnych.

17. Pismem z dnia 18 listopada 1999 r. Komisja zwróciła się do władz belgijskich o zapłatę kwoty 959 144 BEF tytułem odsetek za zwłokę.

18. W odpowiedzi z dnia 15 marca 2000 r. władze belgijskie zakwestionowały stanowisko Komisji i podniosły, że zapisanie na rachunku B było prawidłowe i że nie doszło do zwłoki we wpisie przedmiotowych środków własnych.

19. W dniu 18 lipca 2001 r. Komisja skierowała wezwanie do usunięcia uchybienia, a w dniu 11 kwietnia 2002 r. wydała uzasadnioną opinię skierowaną do władz belgijskich, które w kolejnych odpowiedziach podtrzymywały swoje stanowisko. W następstwie powyższych okoliczności Komisja wniosła niniejszą skargę.

IV — Badanie skargi

A — Zasadnicze argumenty stron

20. Komisja podnosi, że zgodnie z art. 6 ust. 3 lit. b) rozporządzenia w sprawie systemu środków własnych zapisanie na rachunku B odnosi się jedynie do tytułów dochodów budżetowych, które nie zostały jeszcze uzyskane, oraz nie przewidziano żadnego zabezpieczenia lub do tytułów dochodów budżetowych, w odniesieniu do których zabezpieczenie zostało wprowadzić przewidziane, które jednak są kwestionowane. Natomiast zapisanie na rachunku B nie znajduje zastosowania do uzyskiwania płatności ratalnych dokonanych przez dłużnika na podstawie ugody.

21. Zdaniem Komisji zgodnie z art. 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie systemu środków własnych rzezone kwoty stanowiące części należności celnej, której ustalenie przez władze belgijskie jest w niniejszej sprawie bezsporne, płatnik zobowiązany przenosić z rachunku B na rachunek A jest w miarę następujących płatności — względnie po wpłynięciu pierwszych płatności — a nie dopiero, jak twierdzi rząd belgijski, po zapłaceniu całej kwoty.

22. Komisja wywodzi, że płatność ratalna nie stanowi zabezpieczenia lub kaucji; płatności te służą jedynie pokryciu długu celnego przez dłużnika. Ponadto należności te nie zostały

„zakwestionowane” w rozumieniu art. 6 ust. 3 lit. b) rozporządzenia w sprawie systemu środków własnych. Zdaniem Komisji przerwania płatności ratalnych przez dłużnika nie można w każdym razie uznać za zakwestionowanie. Ponadto zakwestionowanie winno nastąpić w formie pisemnej.

23. Komisja nie podważa belgijskiej praktyki jako takiej, jednakże nie zgadza się z argumentacją przedstawioną przez rząd belgijski, zgodnie z którą do momentu całkowitej spłaty należnej kwoty wpłaconych płatności ratalnych nie należy uznawać za kwoty uzyskane, lecz jedynie za kwoty „zdeponowane”. Komisja podnosi dalej, że krajowa praktyka polegająca na zawieraniu ugody czy też kwestia częściowego lub całkowitego wygaśnięcia prawa do ścigania, które przysługuje władzom belgijskim na podstawie belgijskich uregulowań prawnych, nie może mieć wpływu na zobowiązanie do zapisywania na rachunku oraz do szybkiego udostępniania środków własnych, które wynikają ze znajdującego bezpośrednie zastosowanie rozporządzenia w sprawie systemu środków własnych.

24. Komisja stwierdza w końcu, że niesłuszne zapisanie uzyskanych częściowych płatności długów celnych na rachunku B na przestrzeni kolejnych miesięcy prowadziło do opóźnień we wpisie środków własnych, a tym samym do wymagalności odsetek za zwłokę zgodnie z art. 11 rozporządzenia w sprawie systemu środków własnych.

25. Rząd belgijski utrzymuje, że celem wprowadzenia rachunku B było uniknięcie pokrywania przez same państwa członkowskie tytułów budżetowych przysługujących Wspólnotom, których nie można było faktycznie uzyskać w terminie przewidzianym w art. 6 ust. 3 lit. a) rozporządzenia w sprawie systemu środków własnych. W niniejszej sprawie dług celny nie został pokryty w tym terminie oraz nie przewidziano na ten cel żadnego zabezpieczenia, a zatem odpowiednia kwota została zapisana na rachunku B. Rząd belgijski przypomina, że Komisja nie kwestionowała tego pierwotnego sposobu zaksięgowania.

26. Ponadto rząd belgijski twierdzi, że z rozporządzenia w sprawie systemu środków własnych nie wynika, że kwoty zapisane na rachunku B i uzyskane należy następnie zapisać na rachunku A.

27. Rząd belgijski podnosi ponadto, że płatności ratalnych świadczonych przez dłużnika nie należy uznać za faktycznie „uzyskane”, lecz — jak wynika z ugody — jedynie za „zdeponowane” na rachunek dłużnika u administracji celnej. W przypadku gdy dłużnik wstrzymuje płatności, wznowione zostaje postępowanie karne, a władze celne mają prawo do żądania zapłaty należnej kwoty na drodze sądowej.

28. W tym zakresie ugoda zawiera „warunek rozwiązujący”, który jest konieczny z uwagi

na zapewnienie jej dotrzymania. W kontekście ugody należy zatem stwierdzić, że ostateczne przeniesienie własności oraz „uzyskanie” w rozumieniu rozporządzenia w sprawie systemu środków własnych następuje dopiero w momencie całkowitej spłaty długu celnego, a tym samym zakończenia postępowania karnego, lub w momencie sądowego stwierdzenia długu celnego przysługującego władzom celnym. Do tego momentu płatności ratalne — jak w przypadku grzywnien nakładanych w prawie konkurencji będących przedmiotem skargi przed Sądem Pierwszej Instancji lub Trybunałem — należy uznać za dokonane prowizorycznie lub warunkowo. Uznanie płatności ratalnych za płatności końcowe prowadziłoby również do zakończenia ścigania karnego.

29. Rząd belgijski wskazuje, że w niniejszej sprawie nie przewidziano żadnego zabezpieczenia. W przypadku gdyby Trybunał mimo to stwierdził istnienie zabezpieczenia, to zdaniem rządu belgijskiego wobec tego, że następnie władze belgijskie winne były uzyskać tytuł egzekucyjny, przerwanie płatności należy uznać za zakwestionowanie w rozumieniu zasad dotyczących rachunku B. Ponadto takie zakwestionowanie nie musi spełniać żadnych warunków formalnych.

30. Rząd belgijski podnosi w końcu, że nie powstały odsetki za zwłokę, bowiem należne przywózowe należności celne w rozumieniu rozporządzenia w sprawie systemu środków

własnych należy uznać za uzyskane dopiero z chwilą wydania krajowego wyroku sądowego z dnia 30 września 2000 r., a wpisu kwoty w wysokości dłużnych przywózowych należności celnych — celem uniknięcia powstania odsetek za zwłokę — dokonano już w dniu 11 stycznia 1998 r.

34. Na wstępie należy przyznać rację rządowi belgijskiemu, że Komisja jest w błędzie, przyjmując, że raty długu celnego powinny być być przenoszone z rachunku B na rachunek A w miarę dokonywanych wpłat w terminie wynikającym z art. 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie systemu środków własnych, i że to błędne stanowisko wywiera wpływ na zakres oceny niniejszej sprawy.

B — Zasadność skargi

31. Na wstępie należy, po pierwsze, stwierdzić, że w niniejszej sprawie strony nie kwestionują dokonanego w marcu 1993 r. przez władze belgijskie ustalenia środków własnych pochodzących z przedmiotowych należności celnych przywózowych.

35. Z art. 6 ust. 3 lit. a) oraz b) rozporządzenia w sprawie systemu środków własnych wynika, że wykazania na rachunkach ustalonych tytułów — i to zarówno w odniesieniu do rachunku A, jak i do rachunku B — dokonuje się najpóźniej pierwszego dnia roboczego po 19. dniu drugiego miesiąca następującego po miesiącu, w którym tytuł dochodów budżetowych został ustalony.

32. Po drugie, należy stwierdzić, że Komisja nie podważyła również pierwotnego zapisania kwoty długu na rachunku B dokonanego w następstwie powyższego ustalenia.

33. Po trzecie, zarzuty Komisji nie dotyczą belgijskich uregulowań prawnych lub praktyki stosowanej przez belgijskie organy celne dotyczących zawarcia ugody z dłużnikiem oraz płatności ratalnych z tytułu należności celnych jako takich. Komisja kwestionuje raczej postępowanie władz belgijskich w odniesieniu do zapisywania na rachunku oraz wpisu na rachunku Komisji płatności ratalnych uzgodnionych w niniejszej sprawie w ramach ugody celem zapłaty długu celnego.

36. Zgodnie z art. 6 ust. 3 lit. b) rozporządzenia w sprawie systemu środków własnych, przed upływem tego terminu, który zależy zatem od ustalenia tytułu budżetowego, na rachunku B zostają zapisane, po pierwsze, jeszcze nieuzyskane, ustalone tytuły środków budżetowych, w stosunku do których nie przewidziano zabezpieczenia, a po drugie, nieuzyskane ustalone tytuły, w stosunku do których przewidziano wprowadzić zabezpieczenie, ale które zostały zakwestionowane i które mogą podlegać zmianie w wyniku rozstrzygnięcia powstałego sporu. Uzyskane wiarytelności należy zgodnie z tym wykazać na rachunku A, spośród nieuzyskanych wiarytelności zaś te, w stosunku do których

przewidziano zabezpieczenie, a które nie zostały zakwestionowane¹⁰.

37. Istotną różnicę między powyższymi rodzajami rachunków lub znaczeniem sposobu księgowania stanowią właściwie dla nich różne skutki w odniesieniu do wpisu wykazanych kwot na rachunek Komisji, który określony jest w art. 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie systemu środków własnych.

38. Podczas gdy zgodnie z akapitem pierwszym tego przepisu kwoty zapisane na rachunku A podlegają wpisowi najpóźniej pierwszego dnia roboczego po 19. dniu drugiego miesiąca po ustaleniu roszczenia Komisji, wpis kwot zapisanych na rachunku B powinien nastąpić dopiero w odpowiednim terminie po ich *ściągnięciu*¹¹.

39. Zatem art. 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie środków własnych określa, że wpis kwot zapisanych na rachunku B dokonany jest w określonym w nim terminie, liczonym od ich uzyskania, a nie, jak twierdzi Komisja, że kwoty te należy zapisać na rachunku A od momentu ich uzyskania. Kwoty wykazane na rachunku B tak czy inaczej podlegają wpisowi natychmiast po ich

uzyskaniu, w związku z czym przeniesienie tych kwot na rachunek A zdaje się być zbędne, a ponadto prowadziłoby do powstania pewnych sprzeczności w kontekście art. 10 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia w sprawie systemu środków własnych ze względu na to, że w odniesieniu do kwot zapisanych na rachunku A termin dokonania wpisu nawiązany jest z chwilą ustalenia.

40. Zatem należy oddalić zarzut Komisji, jakoby władze belgijskie niesłusznie zaniechały przeniesienia zapłaconych rat na rachunek A.

41. W niniejszej sprawie, w której Komisja nie podważa pierwotnego zapisania spornej należności celnej na rachunku B oraz nie kwestionuje, że do tego momentu nie ściągnięto tej należności ani nie ustanowiono zabezpieczenia, badanie ogranicza się w konsekwencji do kwestii, czy wpisu kwoty długu celnego lub poszczególnych zapłaconych rat — mianowicie dopiero w dniu 11 stycznia 1998 r. lub bezpośrednio po wydaniu wyroku z dnia 30 września 2000 r. — dokonano z opóźnieniem. W tym kontekście należy rozstrzygnąć, od kiedy — w sytuacji takiej jak w niniejszej sprawie, w której ustalony tytuł płacony jest w ratach

10 — Zobacz moją opinię z dnia 8 grudnia 2005 r. w sprawie C-105/02 Komisja przeciwko Niemcom, sprawa w toku, pkt 83.

11 — Zobacz również moją opinię w sprawie Komisja przeciwko Niemcom, ww. w przypisie 10, pkt 2 i 81.

— kwoty należy uznać za uzyskane w rozumieniu rozporządzenia w sprawie systemu środków własnych.

42. Co do argumentów rządu belgijskiego — zgodnie z którymi sporny dług celny na mocy zawartej ugody oraz przepisów belgijskich mających zastosowanie do ściągania długów podatkowych oraz karania naruszeń prawa celnego należy uznać za uzyskany dopiero po ich stwierdzeniu wyrokiem sądowym lub po jego całkowitej zapłacie — należy na wstępie ogólnie stwierdzić, że obowiązek udostępnienia środków własnych w sposób określony w rozporządzeniu w sprawie środków własnych stanowi obowiązek wynikający z prawa wspólnotowego, któremu należy zapewnić pełną skuteczność¹².

43. Jak słusznie zauważyła Komisja, o określeniu chwili uzyskania, od której zależy powstanie obowiązku udostępnienia środków własnych z tytułu roszczeń zapisanych na rachunku B, co do zasady nie może decydować to, czy dług celny zapłacony przez dłużnika w ratach na rzecz belgijskich organów celnych należy na podstawie zawartej ugody lub mających zastosowanie uregulowań belgijskich uznać za „zdeponowany”. Gdyby pozostawić państwom członkowskim

kompetencję do określania daty, z którą ustalone i zaksięgowane tytuły przysługujące Wspólnotom należy traktować jako „uzyskane” dla celów rozporządzenia w sprawie systemu środków własnych, arbitralne działania państwa członkowskiego mogłoby zakłócić równowagę finansową Wspólnot¹³.

44. Ponadto w odwrotnej sytuacji również nie jest zrozumiałe, z jakiego względu uznanie zapłaconych rat długu celnego za tytuły uzyskane dla celów rozporządzenia w sprawie systemu środków własnych miałyby podważać zasadność kontynuowania krajowego postępowania karnego w sytuacji przerwania płatności rat uzgodnionych w ugodzie. Uznanie zapłaconych rat za uzyskane zgodnie z art. 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie systemu środków własnych nie oznacza bowiem automatycznie, że płatności te w rozumieniu prawa belgijskiego lub zawartej ugody należałoby uznać za płatność „definitywną”, która skutkowałaby wygaśnięciem prawa do prowadzenia postępowania karnego przez władze belgijskie.

45. Jeżeli zaś chodzi o pojęcie uzyskania tytułów wynikające z rozporządzenia w sprawie systemu środków własnych, samo rozporządzenie nie zawiera jego definicji.

12 — Zobacz w tym zakresie wyrok z dnia 23 września 2003 r. w sprawie C-78/01 Bundesverband Güterkraftverkehr und Logistik eV [BGL], Rec. str. I-9543, pkt 57.

13 — Podobnie zob. wyroki z dnia 16 maja 1991 r. w sprawie C-96/89 Komisja przeciwko Nederlandom, Rec. str. I-2461, pkt 37, oraz z dnia 15 czerwca 2000 r. w sprawie C-348/97 Komisja przeciwko Niemcom, Rec. str. I-4429, pkt 64.

46. Jednak należy, po pierwsze, stwierdzić — jak podnosił również rząd belgijski oraz na co wskazałam już w mojej opinii w sprawie C-105/02¹⁴ — że wprowadzenie rachunków B na mocy rozporządzenia nr 1552/89 z dnia 29 maja 1989 r. służyło nie tylko polepszeniu możliwości monitorowania działań państw członkowskich w dziedzinie poboru środków własnych, lecz również ochronie interesów finansowych państw członkowskich.

momencie zapłaty lub — jak określa to rząd belgijski — „zdeponowania” zapłaconych rat na rachunku organów administracji celnej zapewnione jest w każdym razie, że w sytuacji gdy dłużnik nadal jest zobowiązany do zapłaty, władze belgijskie dysponują zapłaconymi już kwotami, a tym samym nie istnieje ryzyko, że państwo członkowskie zobowiązane będzie do zapłaty udostępnionych Wspólnotom środków własnych z własnych środków.

47. Poprzez uzależnienie obowiązku dokonania wpisu z tytułu niektórych tytułów budżetowych określonych obecnie w art. 6 ust. 3 lit. b) od ich uzyskania, zmniejszone zostaje mianowicie ryzyko konieczności zapłaty przez państwa członkowskie udostępnionych środków własnych Wspólnoty ze środków tych państw.

48. W moim przekonaniu cel uregulowania dotyczącego udostępnienia środków własnych w odniesieniu do tytułów, które podlegają zapisaniu na rachunku B, jakim jest zmniejszenie ryzyka finansowego państw członkowskich, przemawia za tym, aby już zapłacone raty długu celnego uznać za tytuły uzyskane Wspólnot, które należy udostępnić Komisji w terminie określonym w art. 10 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia w sprawie systemu środków własnych. Bowiem w

49. Po drugie, interpretacja, zgodnie z którą płatności ratalne będące przedmiotem niniejszej sprawy należy uznać za uzyskane tytuły budżetowe w rozumieniu art. 10 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia w sprawie systemu środków własnych, jest w mojej ocenie konieczna również ze względu na cel przewidziany w rozporządzeniu w sprawie systemu środków własnych, jakim jest szybkie i skuteczne udostępnienie środków własnych Wspólnot¹⁵.

14 — Zobacz opinię w sprawie Komisja przeciwko Niemcom, ww. w przepisie 10, pkt 81, 86 i 87.

15 — Odnosnie do tego celu zob. m.in. wyroki z dnia 14 kwietnia 2005 r. w sprawie C-460/01 Komisja przeciwko Niderlandom, Zb.Orz., str. I-2613, pkt 60 i 70, jak również w sprawie C-104/02 Komisja przeciwko Niemcom, Zb.Orz., str. I-2689, pkt 69.

50. W świetle powyższych uwag należy stwierdzić, że nie dokonując wpisu zapłaconych przez dłużnika rat najpóźniej w pierwszym dniu roboczym po 19. dniu drugiego miesiąca następującego po miesiącu, w którym kwota raty została zapłacona, a tym samym uzyskana, Królestwo Belgii uchybiło zobowiązaniom, które na nim ciążyą na mocy rozporządzenia w sprawie systemu środków własnych, w szczególności na mocy art. 10 ust. 1.

53. Zatem także niniejszy punkt skargi Komisji jest zasadny.

V — Koszty

51. Zgodnie z art. 11 rozporządzenia w sprawie systemu środków własnych wszelka zwłoka w zapisaniu środków na rachunek powoduje zapłatę odsetek za zwłokę, które zgodnie z utrwalonym orzecznictwem są wymagalne bez względu na przyczynę opóźnienia we wpłacie tych środków na rachunek Komisji¹⁶.

54. Zgodnie z art. 69 § 2 regulaminu Trybunału kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Jednakże na podstawie art. 69 § 3 regulaminu, w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań lub ze względu na szczególne okoliczności, Trybunał może postanowić, że koszty zostaną podzielone albo że każda ze stron poniesie swoje własne koszty.

52. Jako że wpłata w odniesieniu do różnych rat zapłaconych przez dłużnika na mocy ugody — jak wynika z powyższych rozważań — została dokonana z opóźnieniem, powstały odsetki za zwłokę, które do tej pory bezsprzecznie nie zostały zapłacone.

55. Ze względu na bezzasadność zarzutu Komisji dotyczącego przeniesienia spornych kwot płatności ratalnych na rachunek A, proponuję obciążenie Królestwa Belgii, które w pozostałym zakresie przegrało sprawę, dwiema trzecimi wszystkich kosztów. Komisję należy zatem obciążyć pozostałą częścią kosztów.

¹⁶ — Między innymi wyroki w sprawie Komisja przeciwko Niderlandom, ww. w przypisie 13, pkt 38, jak również w sprawie Komisja przeciwko Włochom, ww. w przypisie 6, pkt 44, oraz w sprawie Komisja przeciwko Niderlandom, ww. w przypisie 15, pkt 91.

VI — Wnioski

56. W świetle powyższych rozważań proponuję, by Trybunał orzekł, co następuje:

1. Dopuszczając się zwłoki we wpisaniu środków własnych na rachunek w przypadku uzyskania od dłużnika płatności ratałnych, z czego wynikają odsetki za zwłokę, Królestwo Belgii uchybiło zobowiązaniom, które na nim ciąży na mocy art. 10 i 11 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1150/2000 z dnia 22 maja 2000 r. wykonującego decyzję 94/728/WE, Euratom w sprawie systemu środków własnych Wspólnot, które z dniem 31 maja 2000 r. uchyliło i zastąpiło rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1552/89 z dnia 29 maja 1989 r. wykonujące decyzję 88/376/EWG, Euratom w sprawie systemu środków własnych Wspólnot, które regulowało te same kwestie.
2. W pozostałym zakresie skarga zostaje oddalona.
3. Królestwo Belgii zostaje obciążone dwiema trzecimi kosztów postępowania. Komisja Wspólnot Europejskich zostaje obciążona pozostałą częścią kosztów.